

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TUNCELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN AYTEN KORDU'YA AİT 7/45401 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında hangi sınıf tarım arazisinin hangi şartlarda, hangi yatırımlar için tarım dışı amaçla kullanılacağı düzenlenmiş olup, birinci derecede önemli tarım arazilerinin tarım dışı amaçla kullanılması engellenmiş ve korunması sağlanmıştır. 5403 sayılı Kanun ile tarım arazileri üzerinde hiçbir şekilde plansız veya izinsiz yapılaşmaya izin verilmemektedir.

İzinsiz yapılması halinde 5403 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi kapsamında cezai işlem tesis edilmektedir.

Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde "Tarım arazileri, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan; tarımsal amaç dışında kullanılamaz, planlanamaz, köy ve/veya mezraların yerleşik alanı ve civarı veya yerleşik alan olarak tespit edilemez." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm gereği, plan yapan veya ruhsat veren kurumlarca planlamaya esas olmak üzere Bakanlığımızdan tarım dışı amaçlı kullanım izni alınmaktadır.

5403 sayılı Kanun kapsamında yapılacak faaliyetten dolayı çevre tarım arazilerinin zarar görmesini engellemek amacıyla Toprak Koruma Projesi hazırlanmaktadır olup yine aynı Kanun kapsamında tarım arazilerinin izinsiz olarak amacı dışında kullanıldığının tespit edilmesi durumunda idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından tarımsal üretim potansiyeli yüksek olmasına karşın, erozyon, kirlenme, amaç dışı veya yanlış kullanımlara maruz kalan ovalar 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 14'üncü maddesi kapsamında koruma altına alınmaktadır.

Bu amaçla, 5403 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi kapsamında 73 ilde 468 adet olmak üzere toplamda 9,5 milyon hektar alan büyük ova koruma alanı olarak ilan edilmiştir.

Elazığ ili, Maden ilçesi, Gezin Köyü, Gezin Tren İstasyonundan maden sevkiyatı yapılacağından bahisle, maden bağlantılı yükleme, depolama ve sevkiyat faaliyeti kapsamında 5403 sayılı Kanun kapsamında ve Bakanlığımız Sulak Alan Bilgi Sistemi'ne ulaşan herhangi bir talep bulunmamaktadır.

Söz konusu madencilik faaliyetine ilişkin ÇED süreci kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından talep edilen kurum görüşünün oluşturulması çalışmaları, Devlet Su İşleri (DSİ) 9. Bölge Müdürlüğünce (Elazığ) ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda sürdürülmektedir.

Önergede bahsi geçen Gezin bölgesinde T.C.D.D. 5. Bölge Müdürlüğü projesi çalışma alanındaki 28 adet ağacın bulunduğu alanda yapılan incelemelerde; söz konusu alanın, civar ormanlarda doğal olarak yetişmeyen türleri barındırması nedeniyle 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 1'inci maddesinin (E) bendi uyarınca orman sayılmayan yerlerden olduğu tespit edilmiştir.

Anılan Kanun'un 116'ncı maddesinin (A) bendinde belirtildiği üzere ilgili ağaç türleri orman ağacı olmadığından bu alanda sahipleri tarafından her türlü zati ihtiyaç ve pazar satışı için bir kayıt ve şarta tabi olmaksızın kesim ve taşıma yapılabileceği hususu belirtilmiş olup bu husus ilgili kuruma bildirilmiştir.

Hazar Gölü Sulak Alan Yönetim Planı ilk olarak 2016 yılında hazırlanmış ve uygulamaya alınmıştır. Yönetim planı 2025 yılında revize edilmiş ve Ulusal Sulak Alan Komisyonunca

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Yönetim planında madencilik faaliyetlerine özelinde bir husus bulunmamaktadır. Yönetim planı kapsamında su kalitesi parametrelerinin her yıl 4 mevsim olacak şekilde izlenmesine yönelik faaliyet yer almaktadır.

Hazar Gölü için Su Kalitesi İzleme Programı çerçevesinde belirli izleme noktalarından aylık su numuneleri alınıp, analiz edilerek raporlanmaktadır.

Ulusal öneme haiz sulak alanlarımızdan Hazar Gölü Sulak Alanı tampon bölge sınırları içerisinde son beş yılda 175 adet denetim yapılmış olup bu denetimlerde herhangi ihlal tespit edilmemiştir.

Hazar Gölü, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanun kapsamında çıkarılmış olan Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği kapsamında koruma altındadır. Hazar Gölü'nün ekolojik yapısını tehdit edecek faaliyetler için Çevre Kanunu'nun 15'inci maddesi hükümlerine göre faaliyet durdurma ve 2020'nci maddesi hükümlerine göre idari yaptırım uygulama yetkisi vardır.

Alıcı ortam yerüstü su kaynaklarının kalite durumunun belirlenmesi amacıyla, havzalara özgü hidrolojik koşullar ile su kaynakları üzerindeki baskılar dikkate alınarak oluşturulan izleme programları kapsamında izleme çalışmaları yürütülmektedir. Söz konusu çalışmalar çerçevesinde belirlenen izleme noktalarından alınan numuneler üzerinde gerçekleştirilen analizler, Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve su kütlelerinin kalite sınıfları belirlenmektedir.

Bakanlığımız tarafından, madencilik faaliyetleri dahil olmak üzere havzanın yerüstü ve yeraltı su kütleleri üzerindeki kalite ve miktar baskılarının belirlenmesi; kimyasal, fizikokimyasal, biyolojik ve hidromorfolojik kalite parametrelerinin izlenerek su kütlelerinin mevcut durumunun belirlenerek her bir su kütlesi için çevresel hedeflerin belirlenmesi; çevresel hedeflere ulaşılabilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenerek bu tedbirlere ilişkin ekonomik analizlerin yapılması çalışmalarını kapsayan nehir havza yönetim planları hazırlanmaktadır.

Bu çerçevede Hazar Gölü'nün yer aldığı Fırat-Dicle Havzası için Nehir Havza Yönetim Planı hazırlanması planlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından iklim değişikliğinin su kaynaklarına etkileri ülkemizin tamamında 2100 yılına kadar belirlenmiş ve iklim değişikliğine uyum faaliyetleri planlanmıştır. İklim değişikliğinin en önemli etkilerinden biri olan kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması ve kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi maksadıyla; tarımda, sanayide, içme suyu su tasarrufunu teşvik eden yöntemler ve temiz üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması, alternatif su kaynaklarının belirlenmesi, kullanılmış suların yeniden kullanımının sağlanması, kuraklığa dayanıklı bitkisel ürünlerin artırılması tedbirlerini içeren Fırat Dicle Havzası Kuraklık Yönetim Planı hazırlanmıştır.

Ayrıca "Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sisteminin Kurulması" çalışmalarına başlanmış olup 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu sistemle kuraklık öncesinde tarım, içme suyu, turizm, sanayi gibi su kullanan sektörlerle gerekli uyarılar yapılarak kuraklık zararlarının en aza indirilmesi hedeflenmektedir.